44ste jaar. — Nr 10. Zaterdag 23 Januari 1897.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n' 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **3** » »
Een » » **1** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** cent^m per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 23 JANUARI 1897.

Van alles wat.

De Kamerzittijd zal kort zijn ; men wil niet dat de Kamer nog zeteld, wanneer de tentoonstelling zal opengaan.

Aldus spreken de brusselsche bladen, en zij hebben het air van in naam van het gouvernement te spreken.

Welnu, wees intgendeel zeker, dat het gouvernement niets besloten heeft. De tegenwoordige ministers hebben te veel eerbied voor de Kamer, om de vrijheid te nemen, in hare afwezigheid, de orde der parlementaire werkzaamheden te regelen, om te beslissen dat men dit zal stemmen en dat zal verschuiven.

Kamer en Senaat — want de Senaat heeft ook nog zijn woordje te zeggen — zullen al den tijd nemen, dien zij noodig zullen oordeelen, om te beslissen over de ontwerpen, die hun voorgelegd worden.

Het is mogelijk, 't is zelfs waarschijnlijk, dat niet alles in den loop van dezen zittijd zal gestemd worden ; maar indien er geene vergadering der rechterzijde gehouden wordt, zullen er ten minste onderhandelingen plaats hebben en zal er eene overeenkomst zijn voor het vaststellen der orde, waarin de ontwerpen ter bespreking zullen aangeboden worden.

***

Naar men donderdag op de vergadering der voorzitters van de landbouwsyndicaten gezegd heeft, zal men aandringen bij de rechterzijde opdat, aanstonds na het stemmen der budjetten, men de wet behandele over de beroepsvereenigingen.

Het is zegde men, van het allergrootste belang voor de landbouwers, dat de maatschappijen, die zij gevormd hebben, onmiddelijk de voordeelen genieten der burgerlijke verpersoonlijking.

Dat is, volgens de landbouwkundigen, veel belangender dan de inspectie der mijnen, en zelfs dan de regeling van het werkcontract.

Wat tot de verdaging veroordeeld schijnt zijn de maatregelen tegen de misbruiken bij het spel en de weddingen, waarvan de Senaat het initiatief genomen heeft.

Reeds vóór zij in verlof gingen, wanhoopte de senateurs die maatregelen, die toch noodzakelijk zijn, dit jaar tot wet te zien aannemen.

Voorzeker zijn in dergelijke gevallen langdurige uitstellen altijd te betreuren : het is inderdaad te voorzien, dat de wedders en spelers zich met zooveel te meer woede aan hunne deugden zullen overleveren, nu zij weten dat zij later zal verboden zijn.

***

Eenen dam tegen eene ondeugd gaat maken en hem niet snel opwerpen, is gelijk loopen de ondeugd een grootere uitbreiding te doen nemen.

Van het initiatief van den Senaat gesproken, 't is te betreuren dat de wet, or den Senaat opgemaakt om het tweegevecht beter te beletten, bij de Kamer geen waer onthaal heeft gevonden.

Op 't oogenblik dat de keizer van Duchland de barbaarsche gewoonte vanhet tweegevecht veroordeelt, en hierover gelukwenschen van den H. Vader ontvangt, zou het eene eer geweest zijn voor heteine België, een der eersten te zijn om krachtdig op te treden tegen dit misbruik, dat voordeeld wordt door de christelijke zeden en de gezonde reden.

***

Het gouvernement heeft eenen omzendbrief gestuurd aan de burgemeesters der grensgemeenten en hen verzocht de plaatselijke politie gelasten met het opmaken van proces-baal bij allen invoer van gesmokkeld vee uitbland. Tevens wordt aan de burgemeers gevraagd de maatregels te doen kennelijk zij zullen nemen om den invoer van gokkeld vee te beletten.

***

Iets nieuws en iets goeds is op weg te Brussn voege gebracht te worden : 't is het ik der koffie, waarvan een groep mildige personen het initiatief heeft genom

Hoe! van het werk is de dronkenschap te bmpen.

Tden einde, zullen winter en zomer in de den van Brussel en voorsteden alsook op werkplaatsen manneen gezonden worden meoote kruiken koffie, die zal afgeleverd won aan inkoopprijs.

werk zou ondersteund worden door gif en door de opbrengst van feesten.

***

zijn van hoogerhand maatregelen genen om de wanorders en gewechten op de dn der loting en milicieraden te beletven. e veldwachters zullen de milicianen niet r vergezellen.

***

ooit heeft men gehoord dat een katholoop zijn sterfbed, als de mensch met een r en helder oog de eenwigheid inziet, geloof afging. Maar dat de goddeloozen, geuzen en de liberalen van alle kaliber op oogenblik hunne dwalingen bekennen, n leven verloochenen, vergiffenis afeeken van God voor het gedane kwaad, n de menschen voor het gegeven schandaal, t ziet men dagelijks. Om te leven is het emakkelijker liberaal te zijn, maar het is eter katholiek te zijn om te sterven.

Ziet rond u : gij hebt voorzeker zulke nannen gekend. Gedurende hun leven, kan niets hun deren : wat beteekent dat, katholiek te zijn ? En eens waart gij getroffen te vernemen dat die persoon overleden was, gebiecht en kerkelijk begraven werd. Die bekeeringen juist maken de woorde der geuzen, vrijmetselaars en gazettiers gaande. Wat zijn zij blijde, als een ongelukkige eens op dit verschrikkelijk oogenblik in zijne boosheid volherdt ! Wat zouden zij nog veel blijder zijn, vernamen zij eens dat een katholiek, op zijn sterfbed, tot hunne sekte is overgegaan ! Maar nog nooit is hun dit laatste genoegen gegeven geweest.

***

Te Parijs hebben de socialisten Drie Koningen gevierd op eene veelbeteekenende wijze. Er werd eene voordracht gegeven over de ontboofding van koning Lodewijk XVI, met lichtlafereelen, de halsrechting voorstellende.

***

Een uitvinder van Draguignan, de heer Nikolaas Goirand, beweert eene ontploffingsstof ontdekt te hebben, zoo vreeselijk werkende, dat het, in min dan een uur, een gansch legerkorps zou kunnen buiten gevecht stellen.

De uitvinder heeft aan den Franschen minister van oorlog gevraagd proefnemingen te mogen doen voor de officieren der schutterij.

***

De duitsche regeering vraagt aan het Parlement kredieten voor nieuwe kanonnen en voor de vermeerdering van de getalsterkte des legers.

Onnoodig te zeggen dat die nieuwe vraag in Duitschland niet met geestdrift onthaald is.

Wij vragen waar dit heen moet ?

En 't is aldus dat men den europeeschen vrede bereidt ?

We bekennen dat het eene aardige, zeer aardige manier is.

Eene kwaal des tijds.

Nimmer kan te veel worden gewaarschuwd tegen den tijdgeest, tegen den geest van ongenoot, die de onverzoenlijke vijand is van groot en klein.

Wanneer men niet naar de verleiding onzer dagen had geluisterd, zou menigeen tevreden hebben kunnen zijn in den stillen schoot van het huisgezin, waarvoor hem een geluk is weggelegd, dat hij nooit op andere plaatsen vinden zal.

Doch de tijdgeest tracht deze liefde in zijn hert te verstikken, stelt hem geluk en oprecht genoegen voor in de uithuizigheid, welke met recht eene groote kwaal mag genoemd worden.

Huiselijkheid is uit de meeste gezinnen verdwenen. Niet alleen dat de ouders te veel uitgaan, — maar ook de kinderen worden al vroeg daar meegenomen waar zij zaken zien en hooren die van de kinderen kleine menschen maken en het kinderlijke in het kleine hert verstikken.

***

De jeugd moet een andere geest worden ingeprent. Zij hoort van den eenen kant niets anders meer dan van uitspanning en van den anderen kant verbitterenden strijd om het loon, dewijl de verdiensten niet meer toerijkend zijn om de huisbouding in stand te kunnen houden.

Het huisgezin is tegenwoordig slechts eene schaduw, iets doodsch, dat de menschen, om zoo te zeggen, niet meer geheel en al bezit gelijk het eertijds deed. De gevoelens, welke door het huisgezin opgewekt worden, die men natuurlijke gevoelens noemt en voor altijd in het hert gepreut waant, verzwakken met den dag.

***

Hoe vele vaders toch verlaten het huis zoo dikwijls ze kunnen, om hunne vermaken en uitspanningen elders te gaan zoeken ? Zij haken met ongeduld naar het einde van den arbeid, voorkomen het dikwijls om hunne verderfelijke gewoonte in te volgen en de opbrengst van hunne arbeid, die tot ganasche huisgezin zou moeten onderhouden, voor het grootste gedeelte voor zich alleen te verteeren.

In zulk huiswezen zullen geen geluk en vrede heerschen, wel twist en tweedracht, met kommer en gebrek.

Kan de moeder de afwezigheid of de onverschilligheid van den vader in de opvoeding der kinderen aanvullen ?

Neen.

En de jeugd ?

Het voorbeeld van den vader oefent den doodlottigsten invloed op de kinderen ; slechts eene enkele begeerte bezielt de jeugdige herten, dat is op hunne beurt ook de vermaken te genieten, welke de tijdgeest hun aanbiedt. Slechts een enkel aanloksel verleidt hen, te weten het vermaak. De gedachte aan plicht is hun onbekend.

Voor hen, die geen geloof hebben, bestaan er geene verplichtingen ; derhalve zal de moeder gedwongen zijn de oogen te sluiten, uit vrees van den geest van onafhankelijkheid nog meer op te ruien, welke dan het kind nog aan grootere gevaren zou blootstellen.

***

De dag waarop het kind voor zich zelf zal kunnen zorgen, zal het met geen grooter gevoel van verdriet uit de ouderlijke woning gaan als de jongen der vogelen hun nest verlaten. Ziedaar den toestand des huisgezins op onze dagen. Het vaderlijk gevoel is niets meer dan eene schaduw, het kinderlijke bestaat niet meer.

Er zijn, wel is waar, vaders, moeders en kinderen, maar er bestaat geen huisgezin meer. Het gevoel dat vroeger al die wezens in één gedachte, in één liefde, in één verlangen vereenigde, dat gevoel bestaat niet meer. Zelf het denkbeeld des huisgezins is verdwenen.

Die kwaal is veroorzaakt door den geest der uithuizigheid. Op die kwaal heeft zich het socialismus gegrifield.

De ijselijkste vruchten zijn van dien slechten stam met zijne verderfelijke inenting te verwachten.

Alcoolplaag.

In den *Almanach de la Tempérance* voor 1897, vinden wij een verhaal dat ijzen doet en klaar aantoont waartoe de alcoolplaag leiden kan.

Lees ze met aandacht en overweg :

De bekentenissen van een ter dood veroordeelde.

Den 29 Januari werd een monsterachtige misdaad begaan in het bosch van Soleilmont, te Gilly (Henegouwen).

Men vond er twee kleine meisjes, 8 en 10 jaar oud, het eene over 't andere gelegen ; zij waren verwurgd en het oudste was vooral afschuwelijk mishandeld geweest.

Eenige dagen later, vielen vermoedens op zekeren Van Billaert. In al de ondervragingen bleef hij hardnekkig loochenen ; bij de lijkjes gebracht, was geene de minste ontroering in hem op te merken.

Niettegenstaande zijne loocheningen, werd Van Billaert, op de awaarst beschuldigende getuigenissen, ter dood veroordeeld door het assiseuhof van Henegouwen.

Daags na de uitspraak, vroeg de veroordeelde naar den heer procureur des konings. De achtbare magistraat begaf zich in zijne cel en hij deed volledigeen omstandige bekentenissen betrekkelijk zijne afgrijselijke misdaad.

Zichier den beknopten inhoud van het verslag dat door den veroordeelde ondertekend werd :

« 'k Ben moe van te liegen : mijn geweten drijft mij tot spreken. Ik ben inderdaad de moordenaar van de twee meisjes Degrève.

« *Ik was dronken* toen ik de arme kinders ontmoette rechtover de kerk van St-Eloy. Ik bood hun sardientjes aan en vroeg hun mij te volgen, 't geen zij zonder moeilijkheden deden. Wij zijn naar het bosch van Soleilmont gegaan langsheen Lodelinsart, Jumet en Rausart.

« Daar gekomen, verroes de misdaad die ik droomde in al hare afgrijselijkheid voor mij. Ik aarzelde.... In eene opwelling tegen mij zelf, [illegible] ik tot de kleinen : « Redt u ! ik ga u vermoorden. »

« Zij gingen aan 't weenen, zeggende dat zij den weg niet kenden om huiswaarts te keeren. « Laat ons weer bij moeder gaan, » voegden zij er smeekend bij,

« Wij vervolgden onzen weg naar 't bosch. Daar wierp ik mij eensklaps op mijne slachtoffers en verwurgde hen.

« Eens mijn dubbel, mijn drievoudig schelmstuk voltrokken, heb ik mij naar Jumet begeven, waar ik eene herberg binnentrad.

« *'t Is de dronk, de genever, die mij aangedreven heeft tot de misdaad en mij de vreeselijke kracht heeft gegeven om ze te voltrekken.* Wanneer ik dronken ben, ben ik nog slechts een wilde beest.

« **Wee hun die genever drinken !**

« Men heeft gezegd dat ik eens aan mijne moeder eene messteek heb willen toebrengen ; ik was toen ook onder den invloed van den alcool.

« Met deze bekentenissen wil ik mijn geweten verlichten ; ik verzoek u al wat ik gezegd heb, openbaar te maken. »

LANDBOUW.

Gebruikwijze der Thomas-phosphaten.
(Metaalslakken).

Nopens de gebruikwijze der Thomas-phosphaten of Thomas-metaalslakken, worden ons dikwijls inlichtingen gevraagd. Deze zaak schijnt ons dus onvoldoende bekend en wij denken den landbouwers nuttig te zijn met ze hier opnieuw uit te leggen.

Om hun maximum van vruchtbaarheid aan den grond te geven, is het beweren dat de metaalslakken — zooals dus ook de andere phosphaten, alsmede de potaschmesten, — nauw met de grondddeelijes vermengd moeten worden. Dien uitslag bekomt men in de praktijk met de hoeveelheid mest per helft voor en na de beploeging uit te strooien.

De meststoffen, in 't algemeen, — buiten sodanitraat — openbaren hunne grootste vruchtbaarmakende kracht wanneer zij ondergedolven zijn ; hieruit moet men zich wel wachten te besluiten dat de metaalslakken niet heel nuttig kunnen aangewend worden als dekmest.

Inderdaad, op weiden, waar de mest slechts op die manier kan toegediend worden, hebben de Thomas phosphaten van al het eerste jaar eenen grooten invloed op de opbrengst, zij vermeerderen de hoeveelheid en de hoedanigheid van het gras en begunstigen de verschijning en teveens de ontwikkeling der peulgewassen (klaverplanten).

Eveneens, op wintergranen in gronden niet genoegzaam voorzien van opneembaar phosphoorzuur, als dekmest uitgestrooid, gedurende den Winter (300 à 600 kg. per hectaar) geven de metaalslakken uitmuntende uitslagen ; eene aanmerkelijke vermeerdering der opbrengst in graan en een grooteren weêrstand tegen het neêrslaan.

In 't kort, zoo de voordeeligste gebruikwijze der Thomas-metaalslakken in hunne vermenging met den grond bestaat, toch mag men niet uit het oog verliezen dat zij als dekmest ook weezenlijke diensten kunnen bewijzen.

Merken wij ook op dat de werking der metaalslakken zooveel te sterker is, naarmate zij fijner zijn en vroeger toegediend worden.

L. VANDEN BERCK,
Landbouw-Ingenieur.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

Het weldadigheidssermoen, verleden zondag gepredikt door den Eerw. H. Deseille, Bestierder van het St-Quirinus College te Hoei, ten voordeele der armen bijgestaan door het Genootschap van den H. Vincentius à Paulo, heeft de som van Ir. 652 opgebracht.

In naam der armen, dank.

—

Volksbond Sint-Maternus. — Aanstaande zondag, 24 Januari, om 8 uren 's avonds, zal in het lokaal van den Volksbond St-Maternus een schoon CONCERT door eenige gunstig gekende liefhebbers gegeven worden. Al de leden der Maatschappij zijn er *met hunne familie* zonder bijeenroepingskaart vriendelijk op uitgenoodigd.

—

Verleden zondag, had in den Volksbond Sint Maternus, om 8 uren 's avonds, de jaarlijksche Spaarbond plaats.

Uit het verslag opgesteld en gelezen door den heer Voorzitter Math. Christiaens blijkt, dat op den 31 December ll. *vier duizend twee honderd zeven en vijftig franken* gestort waren.

Er werd dien dag door de leden, buiten den intrest, die, gelijk men weet, van *vier ten honderd* is, eene som van 71,72 fr. in premiën uitgedeeld.

Deze premiën werden in twee deelen verdeeld.

In de eerste helft of het eerste deel, namen al de leden van den Spaarbond deel. Maar, in het dessemen der tweede helft, mierden uitgesloten :

1° De leden die geene storlingen gedaan hebben gedurende drie achtereenvolgende maanden.

2° Die welke geldaflhalingen gedaan hebben binnen het jaar.

3° De nieuwe leden die gedurende de drie laatste maanden ingeschreven geweest zijn.

Deze verdeeling had voor gevolg dat de leden die zich in een dezer drie laatste klassen bevonden, slechts eene premie bekwamen, buiten hunnen intrest van 0,24 fr. en de andere kregen 0,64 fr. als premie.

Met genoegen bestatigden wij dat er reeds 184 werkende leden in de Tongersche Spaarbond ingeschreven waren. Proficiat !

—

Voordracht van den Eerw. Heer VONCKEN.

Ter gelegenheid der maandelijksche vergadering, die volgens nieuwe beslissing altijd de derde zondag der maand moet plaats hebben, had het bestuur van den Volksbond St-Maternus, den Eerw. Heer Vouckeu, leeraar aan de Normaalschool te St-Truiden, uitgenoodigd om eene voordracht in de Maatschappij te geven.

De talentvolle spreker had als onderwerp gekozen : *De Katholieke Kerk en het Socialismus.*

Hij schetste ons in zuiverre en krachtvolle woorden den afgrijselijken en onmenschelijken toestand der werklieden onder het heidendom en de noodlottige gevolgen van het heidens communisme, en toonde ons, in eene prachtige tegenstelling, den heilzamen invloed van Christus leer en van zijne Kerk, bekroond door den zegepraal van de vrijheid op de slavernij.

Vervolgens stelde de spreker ons voor oogen den bloei der werkende klas in het middeleeuwsche tijdvak gekenmerkt door de opkomst der gilden van ambachten en neeringen, bloei die ongelukkiglijk werd vernietigd door de Fransche omwenteling, welke door de afschaffing van het gildewezen en door de vrijheid van arbeid, den werkman alleen en krachteloos liet tegenover de steeds opkomende nijverheid.

In dezen netelachtigen voortdurenden toestand, trokken twee legers ten strijde voor het welrijn der werkende klas ; het eene, aangeleid door gelden eerzuchtige oproermakers, manneu zonder geloof, zonder zedelijkheid, zonder principeen, het andere aangeleid door de Katholieke Kerk en haar zienlijk opperhoofd, den grooten Paus Leo XIII, genaamd den Paus der werklieden, en onder wiens vaandel zich scharen de voorstaanders der rechten van Godsdienst en Kerk, de ware verdedigers der heiligste belangen der werkende klas.

Spreker wakkert de werklieden aan getrouw te blijven aan hun vaandel en aan de katholieke principeen hunner voorouders, brengt hulde aan het wijze en vaderlijke bestuur van Leo XIII, en eindigt met den driedubbelen kreet : Leve Leo XIII, de groote Paus der werklieden, leve Mgr Doutreloux, de Bisschop der werklieden, en Geloofd zij Jesus-Christus.

Deze prachtige redevoering, waarvan wij hier eene korte schets mededeelen, werd menigmaal door een luidruchtig en daverend handgeklap onderbroken, en deed den besten indruk op al de aanhoorders. De Heer Voorzitter V. Delvoie bedankte in vurige woorden den gesierden redenaar voor zijne schoone en talentvolle voordracht en drukte den wensch uit, nog dikwijls het genoegen te hebben, hem in dec Volksbond St-Maternus te mogen aanhooren.

—

Hoeselt. — L.L. zondag hield de Boerengilde alhier hare jaarlijksche algemeene vergadering. Bij deze gelegenheid, werd een verslag der werkzaamheden over het jaar 1896, voorgelezen. Uit dit verslag blijkt dat de Boerengilde van Hoeselt bloeit en zeer goede zaken heeft tot stand gebracht.

Alzoo, werd er gezegd, dat het verbruikgenootschap der Gilde, nog maar sedert 5 maanden bestaande, reeds aangekocht heeft 95,000 k^o metaalslakken voor de som van ongeveer 3,500 fr, en 65,000 k^o mais voor ongeveer 6000 fr. Zeker hebben de landbouwers op deze aankoopen eene wezenlijke geldwinst gedaan, en iedereen is ook daar om te bewijzen dat de groote winst bestaat

Van de veeverzekering hebben wij ook veel goeds vernomen. Zij telt 171 werkende leden met ingeschreven getal beesten van 351. Gedurende de 10 maanden dat de veeverzekering werkt heeft men eene totale ontvangst gehad van 2137,80 fr. en eene totale uitgave van 1332,07. Van deze som werd er betaald, aan 6 gestorvene of afgemaakte beesten, 1149,99 fr.

Hieruit zien wij dat de veeverzekering eene uitmuntende zaak is, bijzonderlijk voor kleine landbouwers ; immers met het geld dat de getroffenen van de Verzekering ontvangen, worden zij in staat gesteld eene nieuwe koe te koopen. Overal zou zulke maatschappij moeten bestaan. Hoeselt gaat tegenwoordig vooruit. De derde melkerij is pas in werking of men spreekt alweer van eene nieuwe of, ten minste, van eenen ontroomer bij te plaatsen.

Eendracht maakt macht.

Op 10 maanden tijd werden te Hoeselt gesticht : Boerengilde, Veeverzekering, twee Melkerijen, en men heeft zelfs een begin gemaakt met de brandverzekering.

Ook, aan onze thans zoo prachtige kerk, leest men op één der schoone nieuwe vensters : « Gift der Boerengilde van Hoeselt, » een bewijs dat waar eendracht bestaat alles kan tot stand komen, maar dat waar deze eendracht ontbreekt het oprichten eener nieuwe zaak moeilijk, ja, bijna onmogelijk is.

DRIJ DAGEN
REPUBLIEK

3de vervolg.

De jonge schelm beantwoordde die vraging die hem heel welkom was, daalde hiermeêl van den boom af, en sprong over de haa

Phips was zoo kwaad als een stier

— « Gij eer- en plichtvergetene schelmen ! » schreeuwde hij ; « welk is het zevele gebod ? »

— « Gij zult niet stelen noch overhtveerdig leven ! » braide de gansche hoop.

— « Ha, ha ! Welnu, wat hebt gijgedaan ? »

— « Wat wij gedaan hebben ? Wij hebben krieken geiten ! Dat is niet stelen ! gaf een der jongens ten antwoord.

— « Wat, kleine chamfoeter, is daniet stelen ? »

— « Wel, gij hebt het zelf gezeg ; wij hebben thans plukvrijheid in deze periode »

— « Hoerah ! Hoerah ! Leve de gkvrijheid ! » jubelden allen te gelijk.

Phips knarsetandde van spijt, zijt de knapen voortgingen met krieketeren en hem met de krieksteenen schelmachtig naar hetoofd pitsten.

Hij was gedwongen aan te zien he zij rustig al zijn fruit opaten, dit fruit, dat hij e de zijnen uit hunnen mond gespaard hadden.

Hij dacht aan wraak ; slim verborg hij de el achter zijnen rug en nam eene zoe uitdrukking van geluat.

— « Ja, gij hebt gelijk, » sprakhij vriendelijk lachend : « ik dacht voor het oogenblik aan de Republiek niet : ja, het is plukrijheid ; komt maar weder over de haag en eet zooveel gij wilt en kunt ! »

— « Wij hebben al lang meer geëten dan wij konden ! » kreeg hij tot antwoord.

— « Nu, plukt dan uwe zakken rog vol ! »

— « Ik ben al twee keeren terug gekomen en heb mijne zakken gevuld ! » riep een der kleinsten.

— « Ei, gij zijt een verstandige kerel, gij kleine ; gij zijt voor de Republiek geboren ! »

— « Zoo is het heer komediant ! »

— « Allo, kom maar hier ; ik moet u iets zeggen. »

— « Neen, mijnheer Phips, mijne grootmoeder heeft gezegd dat kinderen alles niet mogen weten ! » — En hij zette aan Phips eene neus.

Phips geraakte bijna buiten zich zelven van woede. Met de el dreigend vooruit, voer hij over de haag om dien onbeschaamde te straffen.

Maar gelijk een troep musschen uiteen vliegt als eene vraatzuchtige kat den boom opklimt, zoo stoof de zwerm knapen naar alle kanten uiteen.

Nog riep de kleinste wijl hij zich omkeerde :

— « Meester Meckzig, mijne broek is nog niet versleten ; gij moet mij de maat nog niet nemen ! »

Droevig, met de el omlaag, ging Meckzig terug voorbij den geplonderden kriekelaar, door den ledigen geitenstal.

Toen hij binnenkwam en vrouw en kind zag weenen, liet hij zijn hoofd op zijne borst nederzakken, zette zich met de beenen kruis op zijne talel en — naaide dien dag niet.

V.

DE REVUE.

De groote dag was aangebroken.

Reeds van vroeg in den morgen waren al de manschappen die de wapens konden dragen, opgeroepen ; vermits zij geene wapens hadden, zoo moest ieder eenen grooten bessemstok meêbrengen, die bij de exercitie het geweer moest vervangen.

Phips Meckzig had zich in grooten tenue gesteken ; die tenue bestond in eenen ouden frak en een witte gilet. Aan zijne lede gordde hij den sabel der gemeente, en zijn hoofd versierde hij met zijnen torenaet tigen cylinder.

Alzoo uitgerust stond hij daar vlak voor Mieken en nam van haar afscheid gelijk hij Homeer, Hector van Andromachus, regde hij. Nu ging hij, zoo fier als een haan de straat op ; al het vrouwvolk kwam den huize uitgeloopen en staarde hem gapend — op zijn Muiloppers ! — achterna.

Hij trok dus naar het gemproviseerd exercitieplein : het was de plaats waar de schaapherder van Muilop zijne dierijes liet weiden.

Daar gekomen, ontvouwde zich voor zijne verwonderde oogen een aardig tooneel.

De burgerwacht moest daar geëxerceerd worden en het moest daar revue of wapenschouw zijn.

Maar dewijl de meeste der nieuwe gardecivikken van hunne teederste jeugd af in de nagelsmis hadden gestaan, met de knieën tegen den stok, zoo hadden het groot deel van hen, de beenen gansch misvormd, maakten zij de minste beweging als zij in geliid stonden, dan kwamen hunne beenen tegenen gestooten.

Eveneens kon de voorste linie maar niet op eene rechte lijn geraken, doordien er telkens hier of daar een knie vooruitstak.

Eindelijk ging Phips aan het commandeeren.

— « Het rechterbeen omhoog ! » en hij zelf hief bij dit commandement zijn recht beentje omhoog.

Allen staken echter het linkerbeen in de hoogte vermits hij vlak voor hen stond en zij hem verkeerd zagen.

Tevens vielen zij allen te gelijk aan het lachen dat ze schokten, daar die houding hun zoo kommisch voorkwam en ze maar niet begrijpen konden waartoe die houding eenen soldaat kon dienen.

Phips bemerkte dit en riep tol woede :

— « Wat is dat daar voor een ezelskop die alle twee zijne beenen omhoog heft ? »

Nu hief elkeen uit den rang om dat mirakel te zien, hoe iemand zijne beide beenen kon omhoog heffen en toch blijven rechtstaan ; maar zij vonden zijn rechter been alleen in de hoogte wijl hij hun ontmoedigd zegde :

— « Die ezelskop ben ik, maar mijn gebuur heeft mij daarvoor geholpen ! »

Met groote moeite kon Phips zijne manschap weder in het geliid krijgen ; nu commandeerde hij opnieuw :

— « Als ik zeg : « bataillon, rechts omkeert ! » zie dan moet ieder mij bezien, en alle bewegingen maken die « ik » maak. — Welaan, « bataillon, rechts omkeert !... »

Met drift draaide hij zijne ledematen rechts om, maar hij vergat dat hij den grooten sabel droeg die hem vreeselijk generde ; daar viel hij met geweld omver, den kop op den grond, het eene been omhoog !

Jammerlijk ongeluk ! Zijn hoofd verzonk in den hoogen cylinder, tot tegen de voedering, zoodat de rand van den hoed zijnen hals met eenen krag omtoomde.

Slechts met de grootste moeite geraakte hij er toe zijn hoofd uit den hoed te trekken, maar helaas ! zijn hoofddeksel was gansch verfrommeld en kon tot niets meer dienen.

Maar welk was zijne verwondering toen hij zijne garde-civikken aanstaarde ; allen lagen zij daar neder voor hem, plat op den grond en een been omhoog !

Nu kende zijne woede geene palen meer.

— « Als de inspecteur op dezen oogenblik nu eens moest komen ! » stormde hij, « dan zou de heele wereld weten dat al de Muiloppers op hunnen kop zijn gevallen. — Gaat gij daar nu opstaan, of... »

Zij stonden op.

— « Wat zijn dat verduiveld voor domme streken die gij uitzet ! »

— « Wel gij hebt zelf gezegd dat wij alles moesten nadoen wat gij voordeedt ! »

— « Dat is waar ; maar gij moest slechts het commando volbrengen ! »

— « En was dat dan geen commando ? »

— « Gij ezelskoppen toch ! Zaagt gij dan niet dat ik ned-rviel ? »

Allen zagen zich zeer verwonderd aan en spraken : « Wij ook ! »

Onder deze en soortgelijke avonturen was de tijd aangebroken dat de inspecteur moest verschijnen ; men stelde zich dus in orde, gelijk het moest zijn ; dit was een werk dat veel moeite en arbeid kostte, en daarbij... vele druppelen zweet.

Men wachtte en bleef wachten. — Geen inspecteur kwam te voorschijn. — Eindelijk boorde men hoefslagen.

— « Opgepast ! Hij komt ! » riep de commandant en stelde zich in postuur. « Ik zeg u nog eens, manoen, dat gij alles moet nadoen wat ik voordoe. Gij hebt mij maar te bezien. Borst vooruit, hoofd recht ! Hoort, hij komt nader ! Roept nu gelijk : Hoerah ! Vivat ! »

— « Hoe—oe—oe—rah ! » schreeuwden allen met begeestering.

Nu kwam er waarlijk iets uit het woud te voorschijn... namentlijk een arme, oude molenaarszeel met eenen bloemzak op den rug, en die door den maalderskneeht met eenige stokslagen was opgewekt geweest.

— « Ik dank u, manoen, » sprak de knecht, « en ook voor mijnen ezel. Maar wat zijt gij daar nu toch aan het verrichten ? » En hij schudde twijfelachtig zijnen grijzen kop en sloeg wederom op het arme beest.

De burgers van Muilop waren zeer verwonderd, zij begonnen opnieuw te wachten en te berwachten, en bleven daar zoo nog drij volle geslagene uren in groote pijn staan.

Waarlijk, wachten in den toestand waar zij zich in bevonden, w s zeer bezwaarlijk. Want hoe was het daar gesteld ?...

« Vier man hoog ! » luidde het bevel. De kleermaker liet geboorzaam eene rij vormen ; dan bevool hij aan de tweede linie op deo rug van de eersten te kruipen, en zoo de derde op de tweede en de vierde op de derde. Dat was voorzeker, dacht hij, vier man hoog.

Met veel « ach » en « wee » en menigvuldig tegenspreken beklommen de tweeden de schouders der eersten. Maar verder wilde het absolunt niet gelukken.

Phips was radeloos ; hij wist geenen uitweg meer ; eindelijk kwam hij op het gedacht eene tweede rij, twee man hoog te vormen, en zegde :

— « Twee rijen twee man hoog, is betzelfde als eene rij, vier man hoog. »

Zoo stonden zij daar nu eenen langen tijd, de eenen op de schouders der anderen, en zuchtten en zweetten erbarmelijk.

Ten laatsten werden zij opnieuw onderspannig ; die van onder stonden, spraken van drukvrijheid, en die van boven bekloegen zich dat men in deze periode van Republiek nog zelfs geenen vasten grond onder de voeten had, en menigeen onder hen was gedwongen betzelfde liedje te zingen dat zij van Phips geleerd hadden :

« Tuimelen is mijn vaderland. »

Wat stond den wakkeren commandant nu te doen ? — Hongeren dorst kwelden al zijne helden, en de zon brandde hevig en stak om 't doodgend.

— « Broeders, wat zullen wij doen ? » vroeg hij nu.

— « Hij komt niet. »

— « Hij komt zeker. »

— « Neen, hij komt niet. »

— « En toch moest vandaag ons dorp weer opnieuw gedoopt worden ! »

— « Nu, dan weet ik wat doen ! Wij zullen den opnieuwer veertien dagen afwachten, en als hij dan niet komt, dan zullen wij geduld hebben. »

Zoo waren allen terreden, en Phips commandeerde : « Af ! Omlaag ! »

Voorloopig was dit alles goed ; maar toch bleven ze niet content. Phips had hun een feestje beloofd, en wijl de gemeente het moest betalen, zoo hadden zij reeds den avond te voren gevast om den noodigen reflust te hebben ; dit feestje, dachten zij, konden zij zonder den inspecteur gedaan krijgen.

Zij gingen dus wat verder in het woud, op eene plaats die Phips had uitgekozen om den opnieuwer door den wonderschoonen echo, die men daar hoorde, te verlustigen.

In het begin dachten de Muiloppers aan geenen weerklank, maar alleenlijk aan het eten dat de commandant hun had doen voorzetten.

Met ware razernij wierpen zij zich op het brood, den kaas en de worst, en versloaden van dit alles eene ongeloufijk groote hoeveelheid. Rondom hen heerschte eene stilte als in een graf, want zij kenden de wijze spreuk : « Iederen keer dat het schaap bleet, verliest het een mondvol. »

Wat zij niet opslokken konden, bielden zij in hun oog en in hunnen zin, om het daarna op te kauwen. Nadat zij volstrekt niet meer eten konden, begonnen zij te drinken, en dan te klappen, en dan te roepen, en dan te zingen, en dan te vechten, en dan hunne geweren — de bezemstokken — op te heffen, en dan...

Nu moest Phips aan hunnen geest eene afleiding geven, en hij dacht aan den echo.

— « Echo, zijt gij daar ? » riep hij uit al zijne macht terwijl hij zijne twee handen in vorm van tregter aan zijnen mond bracht.

— « Ja, reeds langer dan drij uren ! » klonk het duidelijk terug.

Allen waren verwonderd en.... gaapten. Dat was nu toch een wonderlijke werklank !

Phips riep opnieuw :

— « Waar is de groote inspecteur ? »

— « In wiens kop steekt hij ! »

— « Oh, oh, riepen allen, hier is er tooverij in het spel. »

— « Wat denkt gij van de Republiek ? »